

Katarina Habe

Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo
katarina.habe@ag.uni-lj.si

Katarina Lia Kompan Erzar

Univerza v Ljubljani, Teološka fakulteta
lia.kompan@teof.uni-lj.si

Petra Brdnik Juhart

Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta
petra.brdnik@pef.uni-lj.si

 © 2025 Katarina Habe, Katarina Lia Kompan Erzar
in Petra Brdnik Juhart
<https://doi.org/10.26493/978-961-293-544-3.10>

Monografija *Glasba zdravi: vloga glasbe v pediatričnem okolju* osvetljuje glasbo kot univerzalno človeško izkušnjo in hkrati kot učinkovito terapevtsko sredstvo, ki ima pomembno vlogo v zdravstvu – konkretno v pediatričnem zdravstvu. Pregled zgodovinskega razvoja rabe glasbe pri zdravljenju potrjuje, da je človek že od pradavnine prepoznaval njen zdravilni potencial. Glasba je skozi različne kulture in obdobja delovala kot sredstvo za lajšanje bolečine, krepitev duševnega zdravja in gradnjo skupnosti, kar je v sodobnosti dobilo znanstveno utemeljitev v okviru glasbene terapije kot priznane strokovne discipline.

Raziskave o zdravilnih učinkih zvoka kažejo, da vibracije in resonanca ne vplivajo le na čustveno doživljanje, temveč tudi na fiziološke parametre telesa. Terapija z zvokom in glasbena terapija se izkazujeta kot neinvaziven ter celosten pristop k podpori zdravja, čeprav metodološke omejitve še zahtevajo dodatno znanstvenoraziskovalno utrditev.

Poseben pomen ima glasba v pediatričnem okolju, kjer ne nagraja le otrok, temveč tudi njihove starše, zdravstveno osebje in širšo bolnišnično skupnost. Glasbene intervencije dokazano zmanjšujejo anksioznost, bolečino in stres, obenem pa spodbujajo čustveno regulacijo, odpornost ter občutek varnosti. V primarni pediatrični ambulanti in bolnišničnih oddelkih se kaže potencial sistematične uporabe glasbe, ki lahko izboljša sodelovanje otrok pri obravnavi, zmanjša napetost in krepi povezanost med vsemi vpletenimi.

Pomemben prispevek monografije je tudi vpogled v izkušnje izvajalcev glasbenih intervencij – študentov glasbe – in zdravstvenega osebja. Oboji potrjujejo, da glasba ne deluje le na paciente, temveč tudi na tiste, ki z njimi prihajajo v stik. Glasbeni obiski študentom glasbe omogočajo osebnostno rast in zmanjšujejo izvajalsko anksioznost, zdravstveno osebo pa glasbo prepozna kot pomembno orodje za lastno dobrobit ter za krepitev timske dinamike.

Pregledne in empirične raziskave, vključene v monografijo, jasno kažejo, da glasbena terapija v pediatričnem okolju prinaša številne koristi – od fizioloških izboljšav do krepitev psihološke in socialne podpore. Vendar pa se hkrati razkrivajo izzivi, kot so omejena dostopnost strokovno usposobljenih glasbenih terapevtov, neenakomerna raziskanost posameznih področij ter pomanjkanje sistemske ureditve.

Na podlagi ugotovitev lahko zaključimo, da glasba v pediatričnem okolju ni zgolj estetski dodatek, temveč ima dokazano terapevtsko vrednost. Predstavlja sredstvo povezovanja, čustvene opore in spodbude k okrevanju – ne le za otroke, temveč za celotno bolnišnično skupnost. V prihodnje bo treba vlagati v raziskave, ki bodo poglobile razumevanje mehanizmov delovanja glasbe, ter v razvoj sistematičnih programov, ki bodo glasbeno terapijo trajno umestili v zdravstveno prakso.

Glasba je most med telesom, duhom in skupnostjo. V pediatričnem okolju ta most povezuje otroke, njihove starše, zdravstvene strokovnjake in izvajalce intervencij v izkušnji, ki presega meje bolezni ter vrača občutek človečnosti, varnosti in upanja.

Naj zaključimo z mislijo Paula Longfellowa: »Umetnost je moč.« In prišel je čas, ko nas bo ravno ta moč zdravila na vseh ravneh naše biti, nas vrnila k našim izvornim koreninam in bila naš kompas za prihodnost zdrave družbe, tako na materialni kot na duhovni ravni.